

SAŽETAK PRESUDE

LJAFITI PROTIV MAKEDONIJE OD DANA 17. SVIBNJA 2018. GODINE ZAHTJEV BR. 19017/16

Makedonski sudovi nisu ispitali osnovanost naloga za protjerivanje podnositeljice zahtjeva

ČINJENICE

Podnositeljica zahtjeva, Gjilizare Ljafiti, srpska je državljanica i živi u Skopju. Godine 1999., u dobi od 8 godina, pobjegla je iz Kosova zajedno sa svojom obitelji u Bivšu Jugoslavensku Republiku Makedoniju, gdje joj je 2005. godine odobren azil. U Makedoniji je boravila na temelju boravišne dozvole koja joj je produljena svake godine sve do 2014., kada joj je Ministarstvo unutarnjih poslova ukinulo azil navodeći da podnositeljica predstavlja „opasnost za nacionalnu sigurnost“. Naloženo joj je da napusti teritorij Makedonije u roku od 20 dana od primitka konačne odluke. Podnositeljica je bezuspješno osporavala ovu odluku pred domaćim upravnim sudovima. Domaći sudovi su svoju odluku temeljili na tajnom dokumentu nacionalne sigurnosne agencije, koji dokument podnositeljica nikada nije dobila na uvid.

PRIGOVORI

Podnositeljica je tvrdila da postupak u kojem je donesena odluka da mora napustiti Makedoniju nije ispunio minimalna postupovna jamstva. Konkretno, prigovorila je da nije dobila na uvid niti je imala priliku očitovati se o tajnom dokumentu na temelju kojeg su domaća tijela donijela odluku o ukidanju azila. Sud je ovaj prigovor odlučio ispitati u okviru članka 1. Protokola br. 7. Nadalje, pozivajući se na članak 13. Konvencije, podnositeljica je prigovorila da domaći upravni sudovi nisu učinkovito razmotrili njezin predmet.

ODLUKA SUDA

Sud je utvrdio da je podnositeljici zahtjeva odlukom Ministarstva unutarnjih poslova ukinut azil, koji je bio njezin jedini temelj za zakonit boravak na teritoriju Makedonije. Odluka je sadržavala izričitu naredbu kojom je podnositeljici naloženo da napusti Makedoniju u određenom vremenskom roku. Izvršenje navedene odluke nije obustavljeno niti je ona na drugi način ukinuta, a nalog za izvršenje nije bio podložen nikakvim daljnjim formalnim zahtjevima. Podnositeljica je stoga u svakom trenutku bila izložena riziku od protjerivanja. Činjenica da joj je odobrena jednokratna dozvola za odlazak i povratak u tuženu državu, kao i činjenica da odluka do sada nije izvršena, nije bila dovoljna da Sud zaključi kako ista više nije na snazi odnosno da nije mogla dovesti do protjerivanja podnositeljice. Dozvola za odlazak i povratak u Makedoniju te toleriranje podnositeljčinog ostanaka, proizašlo je iz diskrecijskih odluka vlasti koje nisu bile zakonski utemeljene. Stoga je Sud utvrdio da odluka Ministarstva predstavlja mjeru protjerivanja, koja ulazi u okvir članka 1. Protokola br. 7.

U odnosu na osnovanost zahtjeva, Sud je prvo utvrdio da je mjera protjerivanja imala osnovu u domaćem pravu. Međutim, Sud je naglasio da mjere protjerivanja moraju biti donesene u kontradiktornom postupku pred nezavisnim tijelom ili sudom, čak i kada je u pitanju nacionalna

sigurnost. U predmetu podnositeljice zahtjeva, Sud je zaključio da su domaći sudovi jednostavno prihvatili tvrdnju Ministarstva unutarnjih poslova kako podnositeljica predstavlja rizik za nacionalnu sigurnost, bez ispitivanja ikakvih drugih činjenica koje bi potkrijepile tu tvrdnju. Domaći sudovi su samo naveli da je Ministarstvo donijelo odluku na temelju tajnog dokumenta dobivenog od Obavještajne agencije, a koji dokument nije bio dostupan tijekom postupka pred Ministarstvom ili sudovima. Podnositeljica stoga nije imala mogućnost osporavanja spornog dokumenta u sudskom postupku, a sudovi su se ograničili na puko formalno ispitivanje naloga za protjerivanje. Domaći sudovi nisu obrazložili zašto je navedeni dokument morao ostati povjerljiv niti u kojoj je mjeri isti bio pregledan. Slijedom navedenoga, tvrdnja da je podnositeljica predstavljala rizik za nacionalnu sigurnost nije podvrgnuta dostatnom ispitivanju. Makedonska vlada je naknadno, u postupku pred Sudom, dostavila redaktiranu verziju tajnog dokumenta. Jedina relevantna činjenica koja je proizlazila iz takvog dokumenta bila je navodna povezanost podnositeljice s drugim ljudima u počinjenju višestrukih krađa i djela prikrivanja. Međutim, nije bilo naznaka o broju ili identitetu tih osoba niti njihovog odnosa s podnositeljicom zahtjeva. Nisu dostavljeni nikakvi drugi dokazi u prilog tim navodima niti je protiv podnositeljice zahtjeva pokrenut kazneni postupak radi počinjenja kaznenog djela u tuženoj državi ili bilo kojoj drugoj zemlji.

Stoga je Sud utvrdio da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 7. Konvencije. S obzirom na ovakva utvrđenja, Sud je smatrao da nije bilo potrebno ispitati zahtjev u odnosu na članak 13. Konvencije

PRAVEDNA NAKNADA

2.400 EUR na ime neimovinske štete.

1.600 EUR na ime troškova i izdataka.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.